

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Кодекси України: В 3-х кн. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – Кн. 1.

КОЛЕДЖ, ЯК ГАЛУЗЕВИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЮРИСТІВ

Губанова Т.

(кандидат юридичних наук, директор ПВНЗ «Фінансово-правовий коледж»)

Немає сумнівів у тому, що в сучасній Україні професія юриста є актуальною та престижною. При цьому, однією із основних проблем у цієї сфері є проблема недостатньої практичної фахової підготовки юристів. Справа полягає у тому, що випускники юридичних ВУЗів часто не мають достатніх практичних навиків, які б дозволили їм одразу ж після завершення навчання в ВУЗі працювати за фахом. Очевидно, що ця проблема має бути належним чином вирішена. Зазначена проблематика була і є предметом багатьох досліджень вітчизняних та зарубіжних спеціалістів таких, як: Білоус В.В., Глуховець В.А., Дядюк А.Л., Некіт К.Г., Піддубна Д.С., Подоляк С.А., Савич О.С. та ін.

При розгляді питання про практичну фахову підготовку юристів, на наш погляд варто звернути увагу на те, що, Україна вже тривалий час перебуває у міжнародному, а зокрема європейському, освітньому просторі. Це, в першу чергу, надало принципово нові можливості для майбутніх юристів, а також поставило нові вимоги до якості вищої освіти в Україні в цілому та вищої юридичної освіти зокрема. Так, у 1999 р. Україна ратифікувала Конвенцію «Про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні» підписану у Лісабоні 11 квітня 1997 р.[1].

Наступним важливим кроком у наближенні вищої юридичної освіти до світових стандартів є приєднання України до Болонського процесу, яке відбулося у травні 2005 р. на Конференції Міністрів країн Європи, відповідальних за сферу вищої освіти «Загальноєвропейський простір вищої освіти – Досягнення цілей»[2].

Окрему увагу питанню про вищу освіту приділено в ключовому документі, який регламентує, на сьогодні, взаємодію між Україною та Європейським Союзом, а зокрема Угоді Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони[3]. Фактично ця Угода юридично закріпила європейський вибір України та поклала на неї виконання низки обов'язків, в тому числі і у сфері вищої освіти. Основне завдання вищої юридичної освіти в Україні – це підготовка кваліфікованих фахівців у галузі права, які працюють для утвердження у суспільстві верховенства права та розвитку правової свідомості й правової культури громадян[5].

Для реалізації зазначеного у Концепції завдання функціонує система вищих юридичних навчальних закладів України. Однією із ланок системи ВУЗів України є коледжі. На сьогодні коледжі, як навчальні заклади, функціонують у більшості країн світу. Так, у Великобританії та США коледжі є вищими навчальними закладами[6]. Що ж стосується Європи, то тут у значній частині країн ЄС вони відносяться до так званих «середніх» навчальних закладів, зокрема мова йде про: Францію, Бельгію, Швейцарію. В Україні коледж відноситься до типу вищого навчального закладу. Так, згідно із ч.3 ст. 28 Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. коледж – це галузевий вищий навчальний заклад або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям ступенів молодшого бакалавра та/або бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження. Крім того, коледж також має право здійснювати підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста[7].

Варто відзначити те, що більшість ідей, які сформульовані в Угоді про асоціацію

між Україною та ЄС, знайшли свого адекватного відображення та закріплення у Законі України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р.[3].

Варто звернути увагу на те, що Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. чітко сформулював завдання, які ставляться перед будь-яким вищим навчальним закладом в Україні в тому числі і коледжем. У відповідності до ст. 26 Закону основними завданнями коледжу, як вищого навчального закладу, є: 1) провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями; 2) участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу; 3) формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах; 4) забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; 5) створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів; 6) збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; 7) поширення знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян; 8) налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури; 9) вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці [7].

Маємо відзначити, що незважаючи на позитивні зрушення у сфері вищої юридичної освіти вони в ж таки не дають можливість повною мірою подолати проблему відсутності достатніх практичних навиків у студентів юридичних ВУЗів. Одним із шляхів для вирішення цієї проблеми є залучення студентів-юристів до «юридичних клінік». Сам термін «юридична клініка» з'явився вперше в Сполучених Штатах Америки[8, с.190].

Що ж стосується України то запровадження «юридичних клінік» в діяльності юридичних коледжів, як галузевих навчальних закладів фактично можливе. Тому іноді студентські організації самі організовують клініку та вирішують всі проблеми з її облаштуванням[9, с.113].

На наш погляд, вирішення проблеми відсутності достатніх практичних навиків у студентів юридичних ВУЗів має комплексну природу і обумовлюється багатьма чинниками. При цьому, саме «юридичні клініки», які б діяли при юридичних коледжах, змогли б позитивно вплинути на вирішення цієї проблеми.

Чинний Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. надав широкі можливості для ВУЗів в Україні у тому числі і для коледжів. Ми переконані у тому, що важливим кроком у вирішенні проблеми відсутності достатніх практичних навиків у студентів юридичних ВУЗів є створенні при коледжах «юридичних клінік». Такі клініки зможуть надати студентам-юристам необхідні практичні навички, допоможуть краще та ґрунтовніше засвоїти пройдений теоретичний матеріал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні: Конвенція Ради Європи, ООН від 11.04.1997 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_308.
2. Юридичний факультет оголошує набір на магістерську програму подвійного дипломування «Україно-Європейські правничі студії»[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://law.univ.kiev.ua/vstupnyku/mahistratura/item/3351-yurydychnyi-fakultet-oholoshuie-nabir-na-mahistersku-prohramu-podviinoho-dyplomuvannia-ukraino-yevropeiski-pravnychi-studii?lang=uk_UA.UTF-8.%20uk_UA.%20uk_UA.KOI8-R.%20uk_UA.CP1251.%20uk_UA.CP866.%20uk_UA.ISO8859-5.%20ukrainian
3. Спільна декларація міністрів освіти Європи «Європейський простір у
4. сфері вищої освіти», підписана у Болоньї 19 червня 1999 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_525.
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода: Європейський Союз; Європейське співтовариство з атомної енергії від 27.06.2014 року // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75. – Т. 1. – Ст. 83.

6. Концепція розвитку вищої юридичної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://univer.km.ua/koncept.htm>
7. Фольварочний І.В. Модернізація змісту, методів та форм підготовки фахівців на основі вивчення зарубіжного досвіду[Електронний ресурс].– Режим доступу: http://gnpu.edu.ua/files/VIDANNIY/Visnik_12/V12_34.pdf
8. Про вищу освіту. Закон України від 01 липня 2014 р. №1556-VII//Відомості Верховної Ради України. – 2014. - N 37-38.–Ст. 2004
9. Резнікова В.В., Орлова О.С. Проблема практичної фахової підготовки вітчизняних правників у ДВНЗ України / В.В. Резнікова, О.С. Орлова // «Інноваційні освітні технології: досвід Європейського Союзу та його впровадження в процес підготовки юристів» збірник тез (25 трав. 2016 р.) м. Братислава (Словацька Республіка). — 2016. — С. 188—191.
10. Слов В. А. Юридична клініка : навч. посіб. / В. А. Слов, С. І. Молібог, Д. Г. Павленко. – К. : Школяр, 2004. – 315 с.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Кичилюк Т.С.

(кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки)

У зв'язку з підписанням Україною ряду угод про асоціацію з Євросоюзом, постає проблема вдосконалення природоохоронного законодавства та його адаптації до законодавства ЄС.

Чинне законодавство передбачає пріоритет міжнародних законодавчих актів, ратифікованих Україною і передбачає їх імплементацію як складової національного законодавства. Ст. 9 Конституції України зазначає, що чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано ВР України, є частиною національного законодавства України.

Беззаперечно значною є роль міжнародно-правових актів та міжнародно-правових договорів у регулюванні лісових відносин в Україні. Так, відповідно до Конвенції про охорону біологічного різноманіття, прийнятої у Ріо-де-Жанейро 5 червня 1992 року, ратифікованої Законом від 29 листопада 1994 р., з метою збереження і сталого використання біологічного різноманіття, Україна зобов'язалася встановлювати систему охоронних територій або територій, в яких необхідно вжити спеціальних заходів для збереження біологічного різноманіття; розробляти керівні принципи відбору, встановлення і раціонального використання охоронних територій або територій, у яких необхідно приймати спеціальні заходи для збереження біологічного різноманіття. Імплементациєю цієї Конвенції на національному рівні стали Постанова Кабміну України «Про концепцію збереження біологічного різноманіття від 12.05.1997 р. та Розпорядження Кабміну «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми забезпечення біологічного різноманіття на 2005-2025 рр.» від 22.09.2004 р..

Вимоги Конвенції з охорони біорізноманіття, що стосуються лісів, викладені в Розширеній програмі робіт з охорони біорізноманіття лісів, затвердженій 2002 року на шостій конференції країн-учасниць Конвенції в Гаазі (Нідерланди). Згідно зазначених вимог, основним принципом є екосистемний підхід, що полягає у сталому веденні лісового господарства в усіх лісах України. Цей принцип задекларований в Лісовому кодексі України (ст. 34), а кількісні показники ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку визначені Державною цільовою Програмою «Ліси України» на 2010-2015 роки, хоча використана система показників і заходів не є повною.

Деякими завданнями стратегії ЄС щодо біорізноманіття до 2020 р. є наступні: 1) повна реалізація природоохоронного законодавства ЄС; 2) поліпшення, захист і відновлення екосистем і послуг, які вони надають, і більш широке використання зеленої інфраструктури; 3) більш стале сільське і лісове господарство.